

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref: 08/00225-168

Vår ref: SS/SF/OBY

Dato: 18.2.2009

Høring om endringer i industrikonsesjonsloven - utleie av vannkraftproduksjon

Vi viser til Olje- og energidepartements høringsinvitasjon av 7. januar 2009.

Norsk Industri er fornøyd med at retten til utleie av vannkraftproduksjon gjeninnføres og lovfestes.

Norsk Industri ønsker at utleieperioden settes til 40 år.

Kraftintensiv virksomhet kjennetegnes ved lang tidshorisont på investeringer. Derfor ble det ved etablering av hjemfallsordningen innført en konsesjonsperiode på 80 år, senere 60 år. Arbeiderpartiregjeringene etablerte etter krigen langsiktige kraftkontrakter med industrien med tidshorisont på 40 år. Da Borten-regjeringen innførte foregrepet hjemfall ble horisonten satt til 40 eller 50 år. Stoltenberg I-regjeringen la frem forslaget om utleieavtaler for kraftverkene i Odda og Sauda og leieperioden ble satt til 30 år. Tilsvarende ordninger med avtaleperioder på 40 til 50 år er også det mest vanlige internasjonalt. Forslaget om kun 15 års utleie er ikke i tråd med de tidshorisonter som industrien tidligere har hatt.

Vi ønsker også at det skal åpnes for mulighet å avtale opsjon om forlengelse av leieperioden eller ny leieperiode i tråd med alminnelig sedvane i næringslivet knyttet til leieavtaler.

Norsk Industri er enig med Departementet i at leieavtaler for kraftverk vil være fullt forenelig med EØS-avtalen. Vi vil påpeke at vår juridiske vurdering er at norske myndigheter har vesentlig større handlingsrom innenfor EØS-avtalen enn Regjeringens hevdet i stortingshøring 2. september 2008. Vårt syn på handlingsrommet i EØS-avtalen ble i samme høring bekreftet av både en jusprofessor ved Universitetet i Oslo og en velrenommert forretningsadvokat.

Generelle leieavtaler, inkludert ordningen foreslått i høringsnotatet vil ikke overføre eierskapet til kraftverk fra utleier til leier uansett hvor lang utleieperioden vil være. Departementets vurdering av at lengden på leieperioden kan undergrave eierskapet til kraftverkene betrakter vi som ikke relevant i vurderingen av leieavtaler. Vi kjenner ikke til at det på noen områder finnes en tilsvarende diskusjon om at lange leieavtaler (over 15 år) eller leieavtaler med opsjoner for videre utleie betraktes som en overføring av eierskap.

Departementets tro på at en leieperiode på 15 år i større grad enn en leieperiode på 30 år sikrer offentlig eierskap og formuleringer som "eiers posisjon i leieperioden må sikres" og at utleier trenger særskilte lovvern ansees som symbolpolitikk uten reelt innhold.

I dag eier det offentlig om lag 88 prosent av kraftproduksjonen og ytterligere seks prosent er vedtatt nasjonalisert, slik at formelt offentlig eierskap er nærmere 95 prosent av kraftverkene. I tillegg eier staten og Oslo kommune betydelige andeler i de resterende fem prosent, slikt at det offentlige reelt eier nærmere 100 prosent av kraftproduksjonen. Regjeringen har åpnet for at industrien kan eie inntil 1/3 av kraftproduksjonen mens dagens reelle eierskap er noen få prosent. Forslaget om å etablere et særskilt lovvern for offentlige eiere i en slik situasjon er unødvendig.

Det er skuffende at Departementet ikke gjør en analyse av industrielle konsekvenser av forslaget, særlig med tanke på at Departementet har kuttet utleieperioden fra opprinnelig forslag på 30 år. Regjeringen har ved flere anledninger lovet at den skal legge frem forslag som skal styrke industriens krafttilgang. Men så langt er eneste fremlagte forslag fra Regjeringen nasjonaliseringen av industriens kraftverk som svekker industriens krafttilgang. En analyse ville bidratt til at de ulike problemstillingene knyttet til industrikonsesjonsloven ble sett i sammenheng, og vist den vanskelige situasjonen forkraftintensiv industri i Norge. Industriens krafttilgang er kraftig forverret i inneværende stortingsperiode, til tross for formuleringer om det motsatte i Soria Moria-erklæringen.

Vi ber om at utleieavtaler får beregning av grunnrenteinntekt til avtalens faktisk pris på lik linje med de øvrige formål som har andre regler enn spotprisberegning, knyttet til egen kraftproduksjon og langsiktige kontrakter i skattelovens paragraf 18-3.

Høringsuttalelsen er også sendt elektronisk til postmottak@oed.dep.no.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Stein Lier-Hansen
Adm. direktør